

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/695/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113216907
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4113216907.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa v právnej veci žalobcov: 1. U. P., bytom Q., Q. XX, 2. B. P., bytom Q., Q. č. XX, obaja zastúpení: Advokátska kancelária STOKLASA & STOKLASOVÁ s.r.o., Nitra, Farská č. 25, proti žalovaným: 1. O. Q., bytom Q., Q. XXX/XX, 2. P. Q., bytom Q., Q. XXX/XX, obaja zastúpení: Mgr. Peter Miklóssy, advokát, so sídlom Vráble, Hlavná 1221, o uloženie povinnosti namontovať na časť strechy stavby zábrany, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 10. marca 2016 č. k. 9C/193/2013-282, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným v 1/ a 2/ rade priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 10. marca 2016 č. k. 9C/193/2013-282 zamietol žalobu žalobcov (návrh) a o trovách konania a štátu si vymienil rozhodnúť do 30 dní po právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že pôvodne iba žalobca v 1. rade sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovaným povinnosť namontovať zábrany na časť strechy stavby bez súpisného čísla v obci Q. postavenej na parc. č. XXXX, zapísanej pre kat. úz. Q. na LV č. XXX, slúžiace zabraňovaniu odrážania sa a zatekania dažďovej vody zo strechy tejto stavby na stenu rodinného domu súp.č. XXX postaveného na parcele registra „C“ č. XXXX kat. úz. Q. susediacu s parcelou registra „C“ č. XXXX a to do 15-tich dní od právoplatnosti rozsudku. Návrh odôvodnil tým, že je vlastníkom nehnuteľnosti rodinného domu so súp.č. XXX, ktorý susedí so stavbou, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve žalovaných a je postavená na parc.č. XXXX, pričom táto stavba žalovaných bola postavená neskôr ako rodinný dom žalobcu a zrejme bez stavebného povolenia a nakoľko sa nachádza v bezprostrednej blízkosti domu žalobcu, na jej streche boli umiestnené plastové zábrany, ktoré zabraňovali odvádzaniu ako aj odrážaniu dažďovej vody na stenu rodinného domu žalobcu, pričom túto asi vo februári 2013 žalovaní prerobili a odstránili plastové zábrany, prerobili dažďové rímasy, v dôsledku čoho začala dažďová voda zo susednej stavby tiecť po fasáde domu žalobcu a pod jeho základy, v dôsledku čoho začali vlhnúť steny a podlahy v dome žalobcu, bol poškodený nábytok a zvlhla aj trhlina v základoch. Ďalej v žalobe uviedol, že na základe uvedeného je nútený sa domáhať ochrany vlastníckeho práva a to napriek tomu, že sa snažil mimosúdne vyriešiť situáciu a ponúkol uhradenie nákladov na vyhotovenie znaleckého posudku, ktorý by mal za úlohu určiť, či odstránenie plastových zábran zo strechy stavby vo vlastníctve žalovaných má vplyv na vlhnutie základov a domu žalobcu, na ktorú ponuku žalovaní nereagovali.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca v 1. rade uviedol, že pred 4 rokmi dochádzalo k tomu, že tým tiekla voda do domu po stenách, žalovaní umiestnili na svoju strechu plastové zábrany a tento problém bol odstránený, ale dňa 24.2.2013 zábrany odstránili a znovu voda tečie po stenách jeho domu, v dôsledku čoho museli vymeniť podlahu v 3 izbách, ktoré menili ešte pred tým než boli zábrany namontované, bolo to ešte pred 4 rokmi, obávajú sa tej istej situácie ako bola v minulosti, že sa znova dostane voda cez základy pod ich dom a začne to vlhnúť. Poukázal nato, že zábrany boli odstránené ako reakcia na jeho nespokojnosť so stromom - tujou, ktorú majú vysadenú, ktorá zachytávala sneh, opierala sa o ich dom, ale strom už odstránili. Uviedol, že v minulosti tam bola iná rína - strašia ale napriek, že je tam teraz nová rína, tak voda sa odráža a tak steká na ich stenu a následne ide od základov ich domu. Vyjadril sa, že momentálne vlhnutie na ich dome nie je viditeľné, pričom následky vlhnutia z minulosti už odstránili. Uviedol, že v roku 1960 sa robila smola, terový papier, smola, tehla 2 rady, potom zase smola, terový papier, smola a medzi týmito vrstvami je ešte chemická hydroizolácia, ktorá bola robená v r. 2009, terový papier dali do výšky 20 cm o murivo, robili hydroizoláciu - polystyrén, fólia, rohož, betón, vyvŕtal 12 cm diery od seba a naplnil to - drizone. Vyjadril sa, že z kuchyne čo prší je prasknutý základ, preto to kopali a robili to až múr, ktorý je popraskaný. Trval na tom, že skôr bol postavený ich rodinný dom a až následne bola postavená letná kuchyňa. Vyjadril sa, že problém riešili už jeho rodičia v 70-tych rokoch. Uviedol, že dom zatepľovali a budovali fasádu v roku 2002 ešte s rodičmi, na dome žalovaných bola rína, ale nemala zvody, takže voda tiekla voľne na koncoch, preto pri väčších dažďoch voda tiekla po fasáde, čo trvalo až do roku 2009, keď sa namontovali zábrany a tým sa problém odstránil, ale do roku 2009 im tieklo do domu a po namontovaní plastových zábran problém nemali. Uviedol, že žiadnu injektáž nevykonávali, robili súčasne hydroizoláciu podlahy a hĺbkovú chemickú izoláciu - injektáž to robili naraz, teda išlo o zdvojenú hydroizoláciu a injektáž. Vyjadril sa, že je ochotný si dať zrealizovať plastové zábrany ukotvené na vlastnej nehnuteľnosti bez ukotvenia na žľabe žalovaných. Poukázal na to, že obvodový múr stále vlhne, ale len zo strany kde sa nachádza nehnuteľnosť žalovaných, steny v interiéri vlhké nemajú, nakoľko nedávno robili izolácie, ale vo výške asi 80 cm od podlahy, kde je prasknutý základ a tiekla tam voda, je stále prasknutá omietka. Uviedol, že uplynulo veľa rokov od postavenia nehnuteľnosti žalovanými, v interiéri v minulosti bývala vlhkosť, základ bol vždy mokrý, a to napriek izolácii, teda vlhkosť steny začínala odspodu smerom hore, príčinou bola skutočnosť, že do medzi priestoru tiekla stále voda. Vyjadril sa, že po vykonaní izolácie, to vyriešili v prvej izbe, ale stále bola v prednej izbe vlhkosť, urobili okapový kanál a zistili sme, že základ je deravý. Potom nastalo zlepšenie aj v ďalších dvoch izbách, ale keď tam bude tiecť, tak základ bude stále mokrý, lebo tam bude tiecť voda a okapový chodník sa zničí. Ďalej uviedol, že v súčasnosti v dome vlhkosť nemajú. Asi v roku 2002 - 2003 montovali plastové okná a zateplenie urobili o rok, vo vnútri teraz nemajú žiadne zmeny aj keď teraz prší, ale múr je mokrý, omietka od nehnuteľnosti žalovaných je zvlhnutá i keď použili silikátovú omietku, pod ktorou je polystyrén aj sieťka a v spodnej časti je sokel, kde je marmolit, ktorý sa začína odlupovať, pričom múr od dvora nevykazuje žiadne zmeny. Uviedol, že chodník medzi domami má výšku asi do 10 cm, je to liaty betón, pod ktorý dali podklad.

4. Žalobkyňa v 2.rade uviedla, že voda ide pod základ, nakoľko v iných častiach sa voda nedostáva, pretože tu steká zo strechy žalovaných a odráža sa na stenu ich rodinného domu a tečie pod základ, nakoľko nemá kam odtiecť, nie je tam slnko. Poukázala na to, že i, keď to opravili, neznamená to, že to tak bude naďalej, pretože voda tam bude naďalej tiecť a znehodnocovať základ.

5. Žalovaná v 1. rade uviedla, že tam bývajú s rodičmi pôvodne žalovanými v 1. a 2. rade, nehnuteľnosť si prerábajú a nie je si vedomá, že by niekomu škodili, plastové zábrany sa dali preč, nakoľko dali novú rínu a zvod naďalej vedie do kanalizácie. Voľakedy nebol zvod do kanalizácie a boli tam tiež ríny a teraz napriek tomu to niekomu vadí. Poukázala na to, že v minulosti keď tam boli zábrany, každý kto k nim prišiel povedal, že také niečo ešte nevidel, im susedia nedovolili, aby to opreli o ich strechu a rínu. Uviedla, že žalobca fotil len prívalové dažde, inak tam nie sú žiadne kvapky vody.

6. Žalovaný v 2. rade uviedol, že je to výmysel, ich kuchynka je 9 m dlhá, ale dom žalobcu je dlhý 40 m, majú zvod do kanalizácie aj žalobcovia, padne tam minimum zrážok, sú to 60 rokov staré stavby a 50 rokov tam žiadne zábrany neboli, iba 4 roky a keď ide dali dole, bol problém. Súhlasil so zábranami, ale aby neboli ukotvené o ich žľab.

7. Právny zástupca žalovaných uviedol, že znalec G.. H. O., potvrdil, že opatrenie môžu zrealizovať aj žalobcovia s tým, že žalovaní musia strpieť na svojej streche montáž s tým, že odvádzanie dažďovej vody na strane dažďového žľabu stavby žalovaných, pretože je výškový rozdiel stavieb, ochranný štít

by nemusel byť opretý o návalok dažďového žľabu, ale musel by smerovať do žľabu tak, aby dažďová voda do neho stekala. Muselo by ísť o konštrukciu, ktorá bude samonosná. Uviedol, že samotná strecha nemôže spôsobiť poškodenie stavby vo vlastníctve žalobcu, ale iba dažďová voda, ktorá na strechu dopadá. Nesúhlasil s odpoveďou znaleckej organizácie, žalovaní majú v poriadku žľab zo svojej strechy. Poukázal nato, že on sa vyjadruje o zatekaní vody do základového muriva, lebo povrchová stavebná úprava obvodového muriva má hydrofóbnu funkciu, ale atmosferická voda sa gravitáciou dostáva do podlažia základovej škáry a titulom zmeny štruktúry zeminy ako aj zmeny teplôt v zimnom období dochádza k napätiu, ktoré pôsobí na základy oboch stavieb a tým ich postupne degraduje a to z dôvodov, že táto voda sa dostáva do podlažia cez okapový chodník, ktorý z časti je klopený pod stavby do zeminy, ale z časti je klopený aj opačne k stavbe a teda v tomto prípade voda podtekáva základové murivo, pričom keby tam nebola stavba, tak by nedochádzalo k orosavaniu zo stavby žalovaných, pri hnaných dažďov opačných smerov by sa taktiež dostávala voda do základia, ale pri normálnych dažďoch by túto vodu zachytávala rímša zo žľabov, voda nemá výpar z dôvodu, že sú stavby tesne vedľa seba, nie je tam slnko, vzduch, je to v rozpore so všetkými normami ako sú o stavby vedľa seba postavené. Uviedol, že, ak by účastníci chceli medzi priestor medzi stavbami celý vydláždiť, tak by nebol žiaden problém. Vplyv má aj topenie snehu, pretože topiaci sneh sa dostáva do medzi priestoru, zostáva tam, topí sa a degraduje murivo. Šírka rímšy žalobcov má 33 cm, ale takáto šírka rímšy nestačí mala by byť aspoň 50 - 60 cm, je však daná právnou hranicou, pretože podľa normy by mala mať 50 až 60 centimetrov, pričom v roku 1960 boli iné normy, ale on sa nevedel vyjadriť či platila táto norma, keď stavebný úrad mohol vždy dať vždy výnimku. Ďalej uviedol, že nie je dobrá ani námraza, pretože nastáva pnutie titulom ľadu a voda zväčší objem, v dôsledku čoho môže dôjsť k mikrotrhlinám obvodového plášťa a tiež to stavbu degraduje, nedostáva sa tam slnko, aby sa to vysušilo. Uviedol, že ak by tam nestála letná kuchyňa, by sa mohla vytvoriť námraza na dome žalobcov. Poukázal na to, že znalec nevykonal obhliadku u navrhovateľa, zo stavby k odporcov je dobre odvádzaná voda. Mal rovnaký názor ohľadne chodníka ako znalec ktorý predložil posudok na žiadosť odporcov. Uviedol, že biokorózia je jeden z faktorov, ktorý tvorí degradáciu tejto fasádnej stierky, je to kde sa voda dostáva, neodparuje sa a mohla vzniknúť z toho, že tam stál strom. Poukázal na to, že ho on sa nevyjadruje k degradácii v dôsledku spodnej vody, ale k atmosferickým zrážkam. Uviedol, že nikde nespomína zatečenie základového muriva titulom atmosferickej vody, ktorá sa dostávala do obvodu zo žľabu a keďže nebola vykonaná horizontálna hydroizolácia vzlínavosťou kapirál sa dostávala do obvodového muriva. Na miestnom šetrení zistil znaky po vlnutí tohto obvodového muriva z interiéru, avšak podľa vyjadrenia žalobcu po vykonaní hydroizolácie horizontálnej, ktorú napojil na hydroizoláciu základového muriva vlnutie obvodového muriva sa ukončilo a toho času k nemu nedochádza. Životnosť hydroizolácie nie je obmedzená a teda keď bola vykonaná v roku 1960 táto plní svoju funkciu počas celej životnosti stavby pokiaľ nebola narušená nejakými stavebnými zásahmi. Ďalej uviedol, že keďže v minulosti nebola hydrou izolácia pod drevenou podlahou, vlhkosť sa dostávala ďalej aj napriek tomu, že v roku 2009 bola robená hydrou izolácia podlahy, ktorá, ak je správne vykonaná, nemôže už nastať vlnutie múrov. Uviedol, že zistil stopy po voľakedajšom vlnutí, teraz nezistil vlnutie iba stopy po predchádzajúcom vlnutí. Vyjadril sa, že zatekaním atmosferickej vody zo strechy žalovaných bolo zistení viacero vád a jedno z nich bolo vlnutie obvodového muriva, ktoré bolo odstránené hydroizoláciou, keď sa toto urobilo, už nemôže dôjsť k vlnutiu, táto vada bola odstránená. Ďalšia vada vzniká degradáciou základového muriva podtekaním, čomu sa dá zabrániť úpravou chodníka, alebo štítu. Podtekajú základy a v dôsledku tohto dochádza k zatekaniu základov, čo má za následok degradáciu základového muriva, tá ale nebola zistená, je to len dôvodná obava, ktorá môže degradovať murivo týmto spôsobom, jedným z dôvodov alebo odstránenia aj tejto závady je vybudovanie priedušného kanálika, tak ako to začal robiť žalobca. Najjednoduchšie tomuto zabrániť je urobiť štít a nedostať tam vodu. Uviedol, že mu nie je známe prečo sa znalec zaoberal vlhkosťou múru interiéru, nebolo to predmetom žaloby, interiérová vlhkosť bola odstránená, žalobca sa obáva degradácie obvodového muriva titulom zatekaniu základového muriva. Vyjadril sa, že skúšku dažďa vykonal za pomoci asistencie žalobcu, boli pri tom aj žalovaní, nenamietali skúšku. V zmysle zadania súdu skúmal iba úsek, na ktorom bol pôvodne štít umiestnený, nie je tam také dostatočné vetranie ako keby boli stavby 5 m od seba. Nepamätal si, či videl zvlhnutú stenu po pozretí na videozáznam za dažďa len v medzi priestore, nezistil degradáciu základového muriva, ale zo skúsenosti vie, že môže dôjsť k poškodeniu. Ďalej uviedol, že pri hnaných dažďoch ak by tam stavba nestála môže dôjsť k zatečeniu základov a následne k degradácii obvodového muriva, ak by sa neurobili účinné opatrenia. K zatečeniu by mohlo dôjsť, ale prirodzenou infiltráciou by sa voda odparila a neakumulovala by sa do základových špár, pri jestvujúcom technickom riešení by dochádzalo k zatekaniu v zimnom aj jesennom období, obvodové murivo letnej kuchyne takisto ohrozuje táto dažďová voda, určite degraduje aj toto obvodové murivo, ale ešte sa to neprejavuje.

8. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. Vrábľa zapísaných na LV č. XXXX a to najmä rodinného domu so súp.č. XXX postaveného na parcele XXXX - rodinný dom, ktorá parcela susedí so stavbou v podielovom spoluvlastníctve žalovaných, t.č. v 1. a v 2. rade postavenej na parcele č. XXXX bez súp.č.. z výpovede žalobcu v 1.rade bolo zistené, že v minulosti na streche stavby v spoluvlastníctve žalovaných boli umiestnené plastové zábrany, ktoré však žalovaní v roku 2013 odstránili, v súčasnosti v ich dome už nie je vlhnutie viditeľné, nakoľko následky z minulosti odstránili, vykonali hydroizoláciu, svoj dom aj zateplovali, renovovali fasádnu omietku v roku 2002 ešte s jeho rodičmi, injektáž nevykonávali iba hydroizoláciu podlahy a hĺbkovú, chemickú izoláciu. Steny v interiéri domu nemajú vlhké, avšak majú vnútri asi 80 cm vo výške od podlahy prasknutú omietku. V súčasnosti v dome vlhkosť nemajú.

9. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že zo znaleckého posudku č. 162/2013 znalca G.. H. O. bolo zistené, že strecha na stavbe bez súpisného čísla na parc.č. XXXX teda vo vlastníctve žalovaných môže spôsobiť v dôsledku atmosferických zrážok postupné poškodzovanie obvodového muriva rodinného domu č. XXX vo vlastníctve žalobcov tým, že časť vody dopadajúcej na strechu letnej kuchyne sa infiltruje odstrekaním na fasádu obvodového múru rodinného domu a gravitáciou preniká cez zle klopený okapový chodník, ako aj cez zeminu do základovej špáry obvodového múru rodinného domu, a tak v dôsledku zmien môže postupne degradovať murivo základu ako aj obvodový múr rodinného domu navrhovateľov, pričom pre zabránenie tejto infiltrácie je potrebné vykonať vertikálny ochranný štít, ktorý vykryje výškový rozdiel striech oboch nehnuteľností a ktorý bude kotvený na vonkajšom návalku z vnútornej strany dažďového žľabu na letnej kuchyni na spodnej časti a vo vrchnej časti bude kotvený na hrane rímsy rodinného domu pod dažďovým žľabom a tiež je potrebné vykonať stavebnú úpravu vybudovaním betónového žľabu v medzi priestore v úrovni okapového chodníka tak, aby infiltrovaná atmosferická voda z bokov pri hnaných dažďoch bola dostatočne odvádzaná z medzi priestoru. Ďalej znalec v znaleckom posudku uviedol, že stavba letnej kuchyne vo vlastníctve žalovaných je vybavená riadnym zvodom dažďovej vody zo strechy a táto je dobre odvádzaná do zbernej šachty a následne do kanalizácie. Z výpovede znalca G.. H. O. vyplynulo, že aj žalobcovia môžu tieto opatrenia zrealizovať, avšak musia ich strpieť žalovaní a to montážou, keďže ochranný štít by musel byť opretý o návalok dažďového žľabu. Ďalej znalec uviedol, že samotná strecha letnej kuchyne žalovaných nemôže spôsobiť poškodenie vo vlastníctve žalobcov, iba dažďová voda na ňu dopadajúca. Ďalej sa vyjadril, že žľab zo strechy žalovaných je v poriadku. Uviedol, že keby tam stavba žalovaných nebola umiestnená, tak by nedochádzalo k orosovaniu zo stavby žalovaných pri hnaných dažďoch opačným smerom by sa taktiež dostávala voda do základov, ale pri normálnych dažďoch by túto vodu zachytávala rímsa zo žľabov, pričom tým, že sú stavby vedľa sebe v tesnej blízkosti a nie je tam slnko, vzduch a navyše sú stavby postavené v rozpore so všetkými normami, ak by priestor medzi stavbami chceli vydláždiť, tak by tam nebol žiaden problém. Ďalej uviedol, že ani šírka rímsy žalobcov nie je postačujúca, má len 33 centimetrov a to v dôsledku právnej hranice, pričom by mala mať šírku 50 až 60 cm, ale v roku 1960 boli iné normy. Ďalej sa vyjadril, že stavba žalovaných je dobre vybavená z hľadiska odvádzania dopadajúcej vody na strechu žalovaných. Ďalej uviedol, že sa nevyjadroval o zatečení stien iba o zatečení základového muriva titulom atmosferickej vody, ktorá sa dostávala zo žľabu do základového muriva a keďže nebola vykonaná horizontálna hydroizolácia zlínavosťou kapilár sa dostávala do obvodového muriva, pričom žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že po vykonaní horizontálnej hydroizolácie vlhnutie obvodového muriva sa ukončilo a toho času k nemu nedochádza. Uviedol, že životnosť hydroizolácie nie je obmedzená a ak bola vykonaná správne, tak už nemôže nastať vlhnutie múrov, pričom on nezistil súčasné vlhnutie iba stopy po predchádzajúcom vlhnutí. Uviedol, že ide len o dôvodnú obavu o degradácii základového muriva a jednou z možností je vybudovanie priedušného kanálíka, pričom najjednoduchšie je vykonanie ochranného štítu, aby sa tam nedostala vôbec voda. Ďalej sa vyjadril, že pri skúške nezistil na mieste samom degradáciu základového muriva a pri hnaných dažďoch ak by tam aj stavba žalovaných nestála môže dôjsť k zatekaniu základov a následne k degradácii obvodového muriva, ak by sa nevykonali účinné opatrenia, mohlo by dôjsť k zatečeniu, ale prirodzenou infiltráciou by sa voda odparila a nekumulovala by do základových špár. Ďalej sa vyjadril, že rovnako je ohrozené aj murivo letnej kuchyne žalovaných, ktoré degraduje ale ešte sa to neprejavuje.

10. Svedok G.. P. F. uviedol, že majú podľa Inštrukcie č. 12/2005 oprávnenie a vymedzenie aj na pozemné stavby medzi ktoré patria aj rodinné domy a preto sú oprávnení posudzovať aj poruchy stavieb. Vypracovali ZP č. 93/2014, posudzovali obidve stavby, bola vyhotovená fotodokumentácia, pričom sa

nachádzali len na pozemku žalovaných, prítomní neboli žalobcovia a zistil, že strecha je odvodnená do verejnej kanalizácie, čo je vďaka letnej kuchyni, teda prevažná časť zo strešnej konštrukcie letnej kuchyne je odvodnená do verejnej kanalizácie a len malé množstvo stečie pod kuchyňu a stavbu žalobcov, nakoľko ide o medzi priestor, pričom pri ohliadke skúmal aj vyhlbenú pivnicu žalovaných a v hĺbke 1700 mm nebola identifikovaná stojaca alebo podzemná voda, kontroloval aj okapový chodník v medzi priestore oboch nehnuteľností, ktorí bol naklonený k stavbe žalobcov v šírke 283 cm, a i keď bol vyspádovaný tak na niektorých miestach bol v prostispáde. Vyjadril sa, že pri správnej hydroizolácii, ktorá mala byť realizovaná minimálne na 300 mm nad terén, tak by nemalo dôjsť k ublíženiu susednej stavby a teda by nedošlo k zavlnutiu danej konštrukcie vo výške terénu a nedochádzalo by ani k zatekaniu. Namietal správne prevedenie hydroizolácie žalobcami. Uvádza, že ak bola robená hydroizolácia v roku 1960 tak je dôležitý typ materiálu, nakoľko životnosť sa udáva pri terovom papieri 40 rokov, každý materiál má svoju životnosť, terový papier, ak by správne umiestnil, tak by mal presahovať 10 cm cez murivo, a ak to tak neurobili, tak hydroizolácia nebude plniť svoju funkciu, teda úpravy, ktoré sú takto vykonané sú vykonané neúčinne a hydroizolácia mala byť vykonaná inak. Svedok ďalej uviedol, že pri ohliadke skúmal aj ďalšiu časť stavby žalobcu a to tam, kde už nie je realizované zateplenie, pričom zistil, že v tej časti dochádzalo k dehydrácii muriva, ukazovali sa časti tehál, bolo viditeľné napadnutie plesňami na severných stranách a na častiach, ktoré majú málo svetla, bola tam zvýšená vlhkosť a spozorovaná tvorba rias vo výške 1 metra, v dôsledku toho dospel k záveru, že žalobcovia majú chybné zrealizovanú hydroizoláciu a nesúhlasil so záverom znalca o tom, či môže strecha žalovaných spôsobiť poškodenie nehnuteľnosti žalobcov, pretože ak by bola dobre vykonaná hydroizolácia, tak k tomu nedôjde. Ďalej uviedol, že podľa údajov znalca bola skôr zrealizovaná stavba letnej kuchyne žalovaných ako prístavba k rodinného domu žalobcov a teda by letná kuchyňa žalovaných mala mať skôr porušené základy a rovnako by degradovala základová škára oboch nehnuteľností vplyvom vody, keďže majú rovnaké podmienky. Ohľadne stekajúcej vody uviedol, že pri dobre zrealizovanej hydroizolácii sa nič nestane nehnuteľnosti, preto nie je potrebné realizovať žiadne zábrany. Ďalej poukázal na zdegradovanie omietky z exteriérovej strany aj v tej časti, kde nie je múr prekrytý, teda oboma nehnuteľnosťami a podľa neho je úplne zbytočné montovať ochranný štít ako zábranu brániacu infiltrácii atmosferickej vody zo strechy stavby žalovaných. Ďalej poukázal na to, že biokorózia nie je v mieste, kde nie je stavba žalovaných a tvorba plesní je práve v tej časti, kde už sa stavba nenachádza. Ďalej sa vyjadril, že pokiaľ ide o vlhnutie alebo horizontálnu prasklinu, tak to nie je vplyvom odrážajúcej sa vody a už vôbec nie za predpokladu zateplenia. Ďalej sa vyjadril, že neidentifikoval nikde prasklinu základov, nehnuteľnosť žalovaných zmiernuje účinky poveternostných vplyvov a strecha odvádza väčšiu časť vody a i keď bude padajúci dážď kolmo tiecť po fasáde žalobcov, odrazí sa zo zeme na fasádu nejaká časť, ale neohrozí to stavbu žalobcov.

11. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 127 ods. 1, § 415, § 417 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (OZ), pričom konštatoval, že v danom prípade sa žalobcovia obrátili na súd s nárokom v zmysle ustanovenia § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Táto právna úprava priznáva ohrozenému subjektu nárok domáhať sa na súde, aby ohroziteľovi bola uložená povinnosť vykonať vhodné a primerané opatrenia na odvrátenie hroziacej škody, pričom vhodnosť a primeranosť týchto opatrení vždy závisí na okolnostiach konkrétneho prípadu a môže spočívať buď v uložení zdržať sa činnosti, ktorá by mohla spôsobiť vznik škody tzv. pasívna povinnosť alebo v uložení povinnosti vykonať činnosť, ktorá môže zabrániť vzniku škody - aktívna povinnosť, obidve tieto opatrenia prichádzajú do úvahy vtedy, ak závažná škoda ešte len hrozí. Táto právna úprava v žiadnom prípade nepoukazuje na otázku zavinenia ohroziteľa, ak závažná škoda ešte len hrozí. Toto zákonné ustanovenie poskytuje ochranu iba proti hroziacej škode a to vážnej škode. V zmysle tohto ustanovenia nie je podmienkou, aby vznik škody hrozil bezprostredne, ale stačí ak ide zatiaľ iba o ohrozenie, avšak o vážne, v dôsledku ktorého vznikne škoda v budúcnosti. Pokiaľ ide o ustanovenie § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri uplatnení tohto ustanovenia nemožno uložiť povinnosť konať, ale iba zakázať nejakú povinnosť, činnosť, ktorá teda poškodzuje, narúša vlastnícke právo domáhajúceho sa subjektu. V danom prípade v žiadnom prípade požadovaný petit nie je v zmysle ustanovenia § 127 Občianskeho zákonníka ako to prezentoval právny zástupca navrhovateľov v konaní, ak by to bola žaloba podľa § 127, tak by hneď z tohto dôvodu musela byť žaloba zamietnutá podľa § 127 negatívnej žaloby a tomu zodpovedajúce petit o zákaze poškodzovania alebo narúšania nejakými činnosťami. Ak by mal súd žalobu posúdiť podľa § 417 Občianskeho zákonníka, tak v tomto smere súd uvádza, že navrhovatelia nepreukázali, že hrozí vážna škoda, v tomto smere bolo dôkazné bremeno na navrhovateľoch, otázka vážnej škody sa odvíja od nejakého finančného vyjadrenia. V tomto smere žiadny argument, žiadne tvrdenie súdu nebolo prezentované, že ide o vážnu škodu. Bolo argumentované poškodzovanie stien základov a podobne,

ale či išlo o vážnu škodu, to bolo na navrhovateľoch, aby túto skutočnosť objektívnymi, vierohodnými dôkazmi preukázali.

12. Žalobu zamietol z dôvodu, že žalobcom nie je možné poskytnúť ochranu, ktorej sa domáhajú a uložiť žalovaným povinnosť niečo konať, teda umiestniť zábrany na ich strechu podľa ustanovenia § 417 OZ, pretože nebolo preukázané, že žalovaní sú ohroziteľmi. Obidve nehnuteľnosti sú v určitej blízkosti a ak by dažďová voda mala ohrozovať v tom medzi priestore len nehnuteľnosť žalobcov tak by to bolo nelogické, pretože dažďová voda by zákonite poškodzovala aj nehnuteľnosť žalovaných, čo uviedol aj samotný znalec O. a aj vypočutý svedok G.. V danom prípade nie je to nehnuteľnosť žalovaných, ktorá bola navyše postavená skôr, ktorá údajne ohrozuje nehnuteľnosť žalobcov. Zo znaleckého posudku súd prvej inštancie zistil, že najskôr mala byť postavená letná kuchyňa a až potom prístavba k rodinnému domu, to znalec uviedol aj v znaleckom posudku, keď obidve strany nevedeli predložiť doklady preukazujúce, kedy jednotlivé nehnuteľnosti boli presne postavené a tu sa nedá povedať, že žalovaní uskutočnili činnosti, v dôsledku ktorých sa ohrozuje vlastníctvo alebo majetok žalobcov a preto je potrebné im uložiť primerané opatrenia, navyše aj znalec uviedol, že sa to dá dosiahnuť aj tým, že si tieto opatrenia učinia na vlastné náklady žalobcovia, keď okrem iného ďalším opatrením je spevnenie betónového chodníka medzi nehnuteľnosťami. V danom prípade na ochranu svojho majetku môžu urobiť potrebné opatrenia aj žalobcovia. To vyplýva jednoznačne aj zo znaleckého posudku, ktorého závery síce boli čiastočne spochybňované výpoveďou svedka.

13. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam súd prvej inštancie žalobe nevyhovet, ako nedôvodnú ju zamietol. V predmetnej veci nejde o žalobu vo veci susedského sporu ako právna zástupkyňa žalobcov uvádzala. Je to žaloba podľa § 417 OZ, súd síce nie je viazaný právnym posúdením, ale ak by sa prikláňal k § 127 OZ, tak by bola žaloba hneď zamietnutá, pretože petit by bol nezodpovedajúci a dôvodnosť podľa § 417 OZ nie je daná, pretože nie sú splnené podmienky na vyhovie tak, aby boli žalovaní ako ohrozitelia zaviazaní vykonať, uskutočniť určitú činnosť, ktorá má zabrániť následnému poškodzovaniu alebo odvráteniu hroziacej vážnej škody na majetku žalobcov. Rovnako nebolo v konaní preukázané, že dôjde k poškodzovaniu nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že dažďová voda nepadá len tým smerom ako sa v konaní snažili prezentovať žalobcovia, avšak môže dopadať aj z medzi priestoru teda z bočnej strany, čomu prípadné zábrany ani nezabránia a rovnako ani chodník, ktorý je vo vlastníctve žalobcov nie je správne vyspádovaný a aj tento úkon môže prispieť k predchádzaniu prípadného možného poškodenia nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov.

14. O trovách konania a trovách štátu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 151 ods. 3 OSP tak, že o nich bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

15. Proti uvedenému rozsudku podali odvolanie žalobcovia, žiadali rozsudok zmeniť a návrhu vyhovieť, prípadne rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedli, že napadnutý rozsudok sa opiera o skutočnosti, ktoré v konaní neboli preukázané a taktiež vyvodzuje závery, ktoré z vykonaného dokazovania nevyplývajú, pritom zásadné závery znaleckého posudku boli súdom ignorované. Poukázali na to, že poskytnutie ochrany podľa § 417 ods. 2 OZ nevyžaduje existenciu bezprostredného ohrozenia, stačí ak ide o vážne ohrozenie. Predpokladom škody teda nie je ani existencia škody alebo inej majetkovej ujmy, stačí ak ide o vážnu hrozbu vzniku škody (a nie vážnu škodu, ako to tvrdí súd prvej inštancie). Znalecký posudok potvrdil, že voda zo stavby žalovaných sa odráža na stenu ich stavby a zateká do ich základov, čím ju ohrozuje. Takéto ohrozenie môže spôsobiť poškodenie obvodového múru ich domu. Degradácia základového muriva a následne degradácia obvodového múru ich domu predstavuje vážnu hrozbu vzniku škody. Navyše škoda im už vznikla, keď boli nútení renovovať podlahy, ktoré boli poškodené vplyvom zatekania a vlhnutia obvodového múru. Túto podlahu museli opravovať a vymieňať už v roku 2009 a opätovne v roku 2012. Voda zo strechy žalovaných steká po stene ich domu a zateká do základov domu, čo vážne ohrozuje ich stavbu. Voda v priestore medzi stavbami nemá možnosť sa odparovať z dôvodu obmedzeného prístupu vzduchu a absencie slnečného žiarenia a táto vlhkosť ovplyvňuje aj stavbu žalovaných. Zo znaleckého dokazovania však nevyplýva, že by tým boli ovplyvňované obe stavby rovnako. Záver súdu prvej inštancie o možnosti lepšieho vyspádovania chodníka pri dotknutom obvodovom múre považujú za nesprávny. Chodník bol vyspádovaný správne, avšak vplyvom neustáleho zatekania steny sa voda zo stavby žalovaných dostáva aj popod tento chodník, ktorý sústavne narúša z dôvodu prieniku vody do okolitej zeminy, čo spôsobuje vykrivenie chodníka. Ďalej uviedli, že ich stavba bola postavená skôr ako žalovaných, pričom ich stavba žalovaných

odporuje všetkým zásadám umiestnenia stavby. Vytkol súdu prvej inštancie, že sa nevyporiadal s tým, že znalec odporučil namontovanie zábran na strechu žalovaných a že porovnával znalecký posudok vyhotovený v konaní so znaleckým posudkom, ktorý si dali vyhotoviť žalovaní a ktorý mal iba silu listinného dôkazu. Za nesprávny považujú aj záver súdu, že oni majú možnosť umiestniť zábrany na ich nehnuteľnosť a preto nie je potrebné na takúto činnosť zaväzovať žalovaných. Uskutočnenie zábran na ich nehnuteľnosti by si vyžadovalo veľký zásah do ich stavby, kedy by musela byť narušená izolácia a do steny vyvŕtané množstvo dier. Namontovanie platových zábran na strechu žalovaných je omnoho účelnejšie a jednoduchšie. Navyše pri snahe zrealizovať zábrany na ich stavbe žalovaní neumožnili prístup k dotknutej stene spoločnosti, ktorú si objednali a teda toto riešenie nebolo z dôvodu na ich strane uskutočniteľné. K odvolaniu pripojili písomné vyjadrenie znalca Doc. G. U. N., PhD. zo dňa 14.07.2016, ktoré nemohli predložiť v prvostupňovom konaní, pretože toto vyjadrenie reaguje práve na závery súdu v napadnutom rozsudku. Toto odborné vyjadrenie vyvracia záver znalca, že vlhkosťou je ovplyvňovaná aj stavba žalovaných, avšak z jeho záveru nemožno vyvodiť, že by obe stavby mali byť ovplyvňované rovnako ako to nesprávne urobil súd prvej inštancie.

16. K odvolaniu žalobcov sa písomne vyjadrili žalovaní, žiadali napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedli, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, ktoré majú základ v dokazovaní, ktoré bolo vykonané v dostatočnom rozsahu a vec aj správne právne posúdil. V konaní nebola preukázaná hrozba vzniku vážnej škody na stavbe žalobcov spôsobom, ktorú žalobcovia tvrdia. Okrem tvrdení žalobcov v konaní neboli produkované žiadne také dôkazy, ktoré by preukazovali vznik škody alebo hrozbu vzniku konkrétnej vážnej škody na stavbe žalobcov. Z vykonaného dokazovania naopak vyplýva, že stavba žalobcov nie je poškodená. Znalecký posudok Ústavu stavebnej ekonomiky s.r.o. dokazuje, že stavba žalovaných nepredstavuje žiadne ohrozenie pre stavbu žalobcov, že spôsobom, ktorú žalobcovia tvrdia, žiadna škoda na stavbe žalobcov vzniknúť nemôže a nehrozí, pričom prípadná vlhkosť, resp. zatekanie v stavbe žalobcov má iné príčiny, ktoré nemajú žiadnu súvislosť so stavbou žalovaných. Absencia hrozby vzniku škody je tak dôvodom prečo nie sú splnené zákonné podmienky na uloženie žalobcami požadovaného opatrenia. Navyše z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobcovia si môžu zábrany proti odrážaniu atmosférických zrážok namontovať sami na vlastnej stavbe. Teda ak opatrenie, ktorého vykonanie žiadajú žalobcovia od žalovaných, môžu realizovať na vlastnej stavbe žalobcovia sami, nie je daný dôvod k tomu, aby namontovanie zábran požadovali od žalovaných. Závery znaleckého posudku znalca Ing. O. sú zásadne nesprávne, neodborné a nelogické, ničím nepodložené a neurčité, nehovoriac o zaujatosti tohto znalca, ktorú namietali. Nesprávnosť tohto znaleckého posudku bola preukázaná znaleckým posudkom znaleckej organizácie Ústav stavebnej ekonomiky s.r.o., resp. výpoveďou riešiteľa tohto znaleckého posudku Ing. P. F. na pojednávaní dňa 16.07.2015. Námietky žalobcov týkajúce sa postupu súdu prvej inštancie pri porovnávaní znaleckého posudku súdom ustanoveného znalca a znaleckého posudku predloženého žalovanými považujú za nedôvodné. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu (článok 15 ods. 2 základných princípov CSP) a zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že znalecký posudok súdom ustanoveného znalca má vyššiu silu alebo prioritu pred súkromným znaleckým posudkom, resp. vykonaním dôkazu listinou. K odbornému vyjadreniu Doc. Ing. N., PhD. uviedli, že keďže bolo predložené s odvolaním, jedná sa o prostriedok procesného útoku, ktorý nie je možné v odvolaní použiť a na ktorý tak nie je možné v odvolacom konaní prihliadať. Nie sú splnené zákonom stanovené podmienky na možnosť jeho použitia v odvolacom konaní v zmysle § 366 CSP. Žalobcom nič nebránilo použiť tento prostriedok procesného útoku v konaní pred súdom prvej inštancie. Navyše predložené odborné vyjadrenie považujú za vágne a neprofesionálne. Spracované bolo bez ohliadky a obsahuje len všeobecné tvrdenia dokladané navyše aj fotografiami z úplne iných nehnuteľností.

17. K vyjadreniu žalovaných a písomne vyjadrili žalobcovia, uviedli, že boli nútení predložiť nové odborné vyjadrenie znalca vzhľadom na nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov súdom prvej inštancie. Poukázali na ustanovenie § 366 písmeno c/ CSP podľa ktorého prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Znalecký posudok predložený žalovanými bol podaný bez vykonania zátopovej skúšky na rozdiel od znaleckého posudku Ing. O. a nie je možné ani preukázať, že bol podaný po reálnom zistení skutkového stavu na mieste samom.. Ďalej zotrvali na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR číslo 8Cdo 270/2014.

18. K vyjadreniu žalobcov sa následne opätovne písomne vyjadrili žalovaní tak, že žalobcovia vo vyjadrení neuviedli žiadne nové a také relevantné dôvody, na základe ktorých by malo byť dôvodné meniť závery súdu prvej inštancie jeho rozhodnutie. Žalobcami uvádzané skutočnosti, ako aj všetky dôkazy, ktoré boli produkované v konaní pred súdom prvej inštancie, boli súdom prvej inštancie riadne a správne vyhodnotené z hľadiska skutkového, ako aj právneho. Zotrvali na všetkých svojich tvrdeniach a vyjadreniach uvedených v konaní i v predchádzajúcom vyjadrení. K vyjadreniu žalobcov ohľadne výkladu ustanovenia § 366 písm. c/ CSP uviedli, že toto sa vzťahuje na vady konania (error in procedendo), t.j. na vady konania uvedené v § 365 ods. 1 písm. a/ až písm. d/ CSP. Právo novoty v odvolacom konaní sa však nevzťahuje na skutkové a právne vady rozhodnutia (error in iudicando), t.j. na vady konania uvedené v § 365 ods. 1 písm. e/ až písm. h/ CSP. Pritom práve vadami rozhodnutia žalobcovia podané odvolanie odôvodňujú. Výklad práva novoty v odvolacom konaní podľa § 366 písm. c/ CSP zo strany žalobcov úplne popiera účel a zmysel právnej úpravy novôt v odvolacom konaní, v zmysle ktorej novoty v odvolacom konaní sú striktné stanovené výnimky z pravidla, že v odvolacom konaní nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie. Podľa nesprávneho výkladu by sa však novota v odvolacom konaní dala použiť vždy. Žalobcovia by mohli použiť nový prostriedok procesného útoku len za splnenia podmienky podľa § 366 písm. d/ CSP.

19. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou konania, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) za splnenia povinnosti ustanovenej v § 319 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci použitím Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol účinný do 30.06.2016. Následne bol prijatý nový procesný predpis - Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z., a ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016 a vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 a 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

21. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

22. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

23. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

24. Ustanovením § 387 ods. 2 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je odôvodnená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie.

25. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav, správne vec posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi súdu prvej inštancie, so zisteným skutkovým stavom i právnym posúdením veci. Súd prvej inštancie sa vypořiadal so všetkými pre vec relevantnými skutočnosťami správne, svoje rozhodnutie kvalifikovane zdôvodnil v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Vzhľadom k tomu odvolací súd nemá potrebu dôvody súdu prvej inštancie dopĺňať v nových

skutočnosťami a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Odvolací súd poukazuje aj na obsah vyjadrenia žalovaných k odvolaniu a ich vyjadrenia k vyjadreniu žalobcov k ich vyjadreniu k odvolaniu, plne sa stotožňuje s dôvodmi žalovaných uvedenými v týchto vyjadreniach ako so správnymi.

26. V prvom rade sa však odvolací súd zaoberal skutočnosťou, že žalobcovia s poukazom na § 366 písm. c/ CSP predložili s odvolaním nový listinný dôkaz - odborné vyjadrenie znalca, pričom žalovaní vo vyjadrení túto skutočnosťou namietali a tvrdili, že nemožno zvoliť postup podľa uvedeného zákonného ustanovenia.

27. Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

28. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Opravný prostriedok s právom novôt povoľuje subjektu prednášať nové skutočnosti a dôkazy. Uvedené znamená, že odvolací súd je aj počas odvolacieho konania povinný prihliadať na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré doteraz neboli použité, ale len vtedy, ak sú splnené predpoklady podľa § 366 CSP.

29. Podľa právnej úpravy platnej a účinnej v čase rozhodovania súdu prvej inštancie a v čase, kedy podali žalobcovia odvolanie - Občiansky súdny poriadok - § 205a ods. 1 skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

30. Pri porovnaní uplatnenia tzv. práva novôt v odvolacom konaní je zrejmé, že v novej právnej úprave ide o úpravu prísnejšiu, nové prostriedky procesnej obrany a procesného útoku je potrebné zásadne uplatniť pred súdom prvej inštancie, inak sa strana sporu zbavuje možnosti ich uplatnenia v odvolacom konaní. V novej úprave už nie je podmienka uplatnenia práva novôt v dôsledku chýbajúceho poučenia, ako tomu bolo za platnosti Občianskeho súdneho poriadku (§ 205a ods. 1, písm. c) - odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4).

31. Odvolací súd konštatuje, že z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie riadne poučil žalovaných o povinnosti uviesť všetky skutočnosti a predložiť alebo označiť všetky dôkazy pred tým, ako súd vyhlási skončenie dokazovania pred rozhodnutím vo veci samej, v prípade nenariadenia pojednávania najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia s tým, že na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a OSP. Súd prvej inštancie dodržal v konaní procesný postup, ktorý vyplýva z príslušných ustanovení OSP platného a účinného v čase rozhodovania, pričom postupoval v súlade s § 120 OSP platného a účinného do 30.06.2016, a účastníkov konania poučil podľa § 120 ods. 4 OSP platného a účinného do 30.06.2016 o dôkaznej povinnosti. Túto povinnosť mal súd bez ohľadu na to, či je účastník konania právne zastúpený.

32. Odvolací súd sa plne stotožňuje s výkladom § 366 CSP uvedeným právnym zástupcom žalovaných vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov k vyjadreniu žalovaných k odvolaniu. V konaní pred súdom prvej inštancie nedošlo k žiadnym vadám a teda ani k vadám, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Skutočnosť, že žalobcovia sú názoru, že súd prvej inštancie vyvodil nesprávne

skutkové zistenia a v dôsledku toho nerozhodol vo veci správne, nie je vadou konania, ktorú ma na mysli § 366 písm. c/ CSP ani ustanovenie § 205a ods. 1 písm. b/ OSP.

33. Odvolací súd za aplikácie § 387 ods. 1 CSP odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu v predmetnej časti. Z titulu aplikácie § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 350/09 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 170/2005, pri potvrdení rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je potrebné, aby odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie závery napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II.ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a tým je postačujúce len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP (do 30.06.2016 cez § 219 ods. 2 OSP) na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku okresného súdu. V zásade sa odvolací súd môže obmedziť len na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu.

34. Odvolací súd uvádza, že preskúmaním postupu v konaní pred súdom prvej inštancie a odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie zistil, že napadnutý rozsudok je v rovine odôvodnenia koherentný so zákonnou úpravou správne aplikovanou a interpretovanou súdom prvej inštancie na zistený skutkový stav tak ako vyplynul z dokazovania dostatočne vykonaného pre možnosť rozhodnutia vo veci samej. V napadnutom rozsudku pritom súd prvej inštancie poskytol odpoveď na všetky kľúčové otázky sporovej právnej veci, preto nebol priestor pre odvolací súd pre iný záver, v rámci odvolacieho konania limitovaného rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcov, než aby napadnutý rozsudok ako vecne správne rozhodnutie, napriek odvolacím námietkam žalovaných, potvrdil. Odvolací súd zvýrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 Dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania. Odvolací súd k tomu poznamenáva, že pod pojmom účastník konania je v civilnom sporovom súdnom konaní potrebné (od 01.07.2016) rozumieť sporovú stranu (žalobca, žalovaný).

35. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že povinnosť počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám (§ 415 OZ), pre vlastníka nehnuteľnosti znamená povinnosť užívať a spravovať svoj majetok tak, aby jeho stav nespôsobil škodu inému. Spoluzavinenie poškodeného na vzniku škody na jeho majetku by prichádzalo do úvahy nielen z hľadiska jeho možnosti ochrániť svoj majetok pred hroziacim nebezpečenstvom, ale aj vtedy, pokiaľ by v dobe hroziacej škody sám nezakročil primeraným spôsobom na jej odvrátenie. Porušením všeobecnej prevenčnej povinnosti je i neobzretné konanie poškodeného, ktorým spôsobil zvýšenie rozsahu škody, ktorá vznikla porušením právnej povinnosti škodcu. Podľa § 417 ods. 1 OZ komu hrozí škoda, je povinný na jej odvrátenie zakročiť spôsobom primeraným okolnostiam ohrozenia. Podľa ods. 2 ak ide o vážne ohrozenie, ohrozený má právo sa domáhať, aby súd uložil vykonať vhodné a primerané opatrenie na odvrátenie hroziacej škody. Z toho vyplýva, že aj ten, komu škoda hrozí, je povinný primeraným spôsobom zakročiť na jej odvrátenie. V prípade prípadne vážneho ohrozenia sa ohrozenému priznáva právo domáhať sa na súde vhodného a primeraného opatrenia smerujúceho k tomu, aby hroziace nebezpečenstvo bolo odvrátené. Ustanovenie § 417 ods. 1 OZ o odvrátení konkrétnej hroziacej škody je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 415 OZ, ktoré vychádza z toho, že každý, teda aj ohrozený, je povinný zakročiť proti hroziacej škode. Je všeobecnou povinnosťou každého počínať si v konkrétnej situácii natoľko pozorne a

obozretne, aby nespôsobil škodu nielen inému, ale ani svojej vlastnej osobe (zákon v tomto smere bližšie nevymedzuje poškodeného), príp. aby nespôsobil vznik škody alebo zvýšenie jej rozsahu. Spôsob, ktorý si ohrozený subjekt zvolí na odvrátenie škody, musí byť „primeraný okolnostiam ohrozenia“. To znamená, že musí zodpovedať povahe a stupňu ohrozenia, ako aj osobným možnostiam a schopnostiam ohrozeného subjektu. V prípade vážneho ohrozenia zákon ohrozenému subjektu neukladá povinnosť na osobnú účasť na odvrátení hroziacej škody. V takomto prípade sa ohrozený subjekt môže podľa § 417 ods. 2 OZ na súde domáhať, aby niekomu inému bola uložená povinnosť vykonať vhodné a primerané opatrenia na odvrátenie hroziacej škody. Musí byť preukázané, že v dobe rozhodovania súdu existuje vážne ohrozenie žalobcu alebo jeho majetku, nie je však predpokladom, že ku škode už došlo, nie je ani potrebné, aby hrozilo nebezpečenstvo bezprostredného vzniku škody, postačí, ak ide zatiaľ len o ohrozenie, avšak vážne, v dôsledku ktorého vznikne v budúcnosti škoda. Bezpodmienečne musí ísť o vážne ohrozenie (napr. pád stromu, zrútenie stavby na susednú stavbu).

36. V konaní žalobcovia (najmä pôvodný žalobca) uviedli, že mali problém s vlhnutím stien a podlahy vo vnútri domu. Po vykonaní izolácie bol tento problém odstránený, v dome už vlhkosť nemajú, čo výslovne uviedli na pojednávaní. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v roku 2009 boli na strechu žalovaných namontované zábrany kvôli odtokaniu dažďovej vody na obvodový múr stavby žalobcov. Dovtedy mali žalovaní na streche iba rínu bez zvodov, voda tiekla voľne na koncoch a pri väčších dažďoch tiekla po fasáde domu žalobcov. V roku 2013 žalovaní odstránili zábrany na streche a vykonali montáž novej ríny, už so zvodom do kanalizácie, ktorá nespôsobuje odtok vody na obvodový múr stavby žalobcov. Znalec potvrdil, že strecha žalovaných je vybavená riadnym zvodom dažďovej vody zo strechy a táto je dobre odvádzaná do zbernej šachty a následne do kanalizácie. Žalobcovia v odvolaní uviedli, že v dôsledku zatekania a vlhnutia museli vymieňať podlahy v miestnostiach, ktoré majú jednu stenu ako predmetný obvodový múr domu, v roku 2009 a následne aj v roku 2012. V čase od roku 2009 do roku 2013 však na streche žalovaných boli namontované zábrany, preto výmena podláh žalobcov v roku 2012 nemohla súvisieť s tvrdeniami žalobcov v žalobe i v priebehu konania. Žalobcovia podali žalobu krátko po tom čo došlo k odstráneniu zábran na streche žalovaných a osadeniu novej ríny, ktorá i podľa znalca zamedzuje odtokaniu vody zo strechy žalovaných na obvodový múr žalobcov. Za dobu od odstránenia zábran do podania žaloby nebolo preukázané poškodenie ich obvodového múra, ani následne v konaní a ani existencia vážnej hrozby poškodenia, ktorá by mala vzniknúť v dôsledku dôvodov na strane žalovaných, resp. výlučne na strane žalovaných. Zo znaleckého zistenia jednoznačne vyplýva, že na strane žalobcov nie je a v minulosti ani nebolo dostatočne zabezpečené, aby nedošlo k zatekaniu vody pod murivo. Bolo preukázané, že mali nedostatočne vykonanú hydroizoláciu a okapový chodník je nesprávne vybudovaný, keďže je klopený aj k stavbe, čo malo a má vplyv na zatekanie - podmývanie muriva. Dochádzalo by k tomu aj vtedy, ak by stavba žalovaných neexistovala. Tvrdenie žalobcov, že okapový chodník bol vybudovaný správne a k jeho poškodeniu došlo vplyvom zatekania dažďovou vodou odrážajúcou sa od stavby - strechy žalovaných, nebolo v konaní ničím preukázané.

37. Pokiaľ je na streche žalovaných vykonané riadne a správne odtekanie dažďovej vody do ríny, zbernej šachty a kanalizácie, znamená to, že dažďová voda je v značnej miere zachytávaná a nedopadá na obvodový múr žalobcov stekáním priamo zo strechy žalovaných. Žalobcovia tvrdia, že vážnym ohrozením ich stavby má byť voda, ktorá sa odráža od strechy žalovaných na ich obvodový múr pri dopade dažďových kvapiek na strechu stavby žalovaných, ktorá steká po stene a dolu sa dostáva pod murivo. Táto okolnosť však v žiadnom prípade nemôže byť považovaná za vážne ohrozenie stavby vo vlastníctve žalobcov, v dôsledku ktorého môže dôjsť ku škode na majetku - stavbe. V zmysle § 417 ods. 2 OZ musí byť preukázané nie bežné ohrozenie ale vážne ohrozenie. Odvolací súd je taktiež názoru, že v konaní nebolo preukázané, že by odstrekovanie dažďovej vody zo strechy žalovaných na obvodový múr rodinného domu žalobcov bolo vážnym ohrozením vlastníctva žalobcov. Pokiaľ v minulosti vznikli žalobcom nejaké závady (vlhnutie), bolo preukázané, že to bolo spôsobené nedostatočnou hydroizoláciou domu žalobcov. Skutočnosť, že sa dažďová voda stekajúca po obvodovom múre žalobcov dostáva pod murivo je spôsobená hlavne nesprávnym spádovaním okapového chodníka. Odvolací súd upozorňuje i na to, že ak žalobcovia majú na svojom dome takúto závalu a tá má vplyv na možný vznik škody, resp. je ohrozením ich stavby, či už bežným alebo vážnym, v zmysle citovaných zákonných ustanovení je tiež ich povinnosťou vykonať opatrenia na zamedzenie ohrozenia a vzniku škody.

38. Vzhľadom na uvedené stanovisko odvolacieho súdu a skutočnosť, že odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, ostatné dôvody odvolania sú irelevantné a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

39. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalovaným priznal náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne uznesením súd prvej inštancie.

40. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).